

Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра русской литературы

«Функция диалогов в русской литературе XIX века»

Ловец Ольга Николаевна

Руководитель: Сидорова Т.П.

РЕФЕРАТ

Структура и объем. Общий объем - 50 машинописных страниц, список использованных источников включает 45 наименований.

Ключевые слова: ДИАЛОГ, РЕЧЕВАЯ СХЕМА ДИАЛОГА, ЭФФЕКТИВНОСТЬ КОММУНИКАЦИИ, А. С. ПУШКИН, М. Ю. ЛЕРМОНТОВ, Ф. М. ДОСТОЕВСКИЙ, ДИАЛОГ-ИСПОВЕДЬ, ДИАЛОГ-ДОПРОС.

Объект исследования. Диалог в литературе XIX века.

Предмет исследования. Цикл повестей А. С. Пушкина «Повести покойного Ивана Петровича Белкина», роман в стихах А. С. Пушкина «Евгений Онегин», роман М. Ю. Лермонтова «Герой нашего времени», роман Ф. М. Достоевского «Братья Карамазовы», роман Ф. М. Достоевского «Бесы», роман Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание».

Цель исследования. Анализ диалогов в русской литературе XIX века, характеристика типов диалогов, определение функций и роли диалогов в русской литературе XIX века.

Методы исследования. Метод интертекстуального анализа, культурно-исторический, рецептивный.

Актуальность и выбор темы обусловлены неоднозначностью роли диалогов в русской литературе XIX века, необходимостью выделения наиболее значимых типов диалогов.

Научная новизна исследования заключается в систематизированном исследовании литературы XIX века на предмет типологии диалогов, их роли и значения в литературе XIX века и, в частности, в произведениях наиболее ярких ее представителей (А. С. Пушкина, М. Ю. Лермонтова, Ф. М. Достоевского).

Полученные результаты. В литературе XIX века выделены наиболее значимые типы диалога: диалог-допрос, диалог-исповедь. Охарактеризован непосредственно сам диалог, а также определены функции и значимость диалога для литературы XIX века.

Практическая значимость работы: данные исследования могут быть использованы в преподавании общих дисциплин: история русской литературы, теория литературы.

Данная работа написана самостоятельно.

РЭФЕРАТ

Структура и аб'ём. Агульны аб'ём - 50 машинарскіх старонак, спісвыкарыстанных крываючыя 45 найменняў.

Ключавыя слова: ДЫЯЛОГ, МАЎЛЕНЧАЯ СХЕМА ДЫЯЛОГА, ЭФЕКТЫЎНАСЦЬ КАМУНІКАЦІІ, А. С. ПУШКІН, М. Ю. ЛЕРМАНТАЎ, Ф. М. ДАСТАЕЎСКІ, ДЫЯЛОГ-СПОВЕДЗЬ, ДЫЯЛОГ-ДОПЫТ.

Аб'ект даследавання. Дыялог улітаратуры XIXстагоддзя.

Прадмет даследавання. Цыклаповесцяў А. С. Пушкіна «Аповесці нябожчыка Івана Пятровіча Белкіна», раман у вершах А. С. Пушкіна «Яўген Анегін», раман М. Ю. Лермантава «Герой нашагачасу», раман Ф. М. Дастваеўскага «Браты Карамазавы», раман Ф. М. Дастваеўскага «Нячысцікі», раман Ф. М. Дастваеўскага «Злачынства і пакаранне».

Мэта даследавання. Аналіз дыялогаў у рускай літаратуре XIXстагоддзя, харектарыстыка тыпаў дыялогаў, вызначэнне функцый і ролі дыялогаў у рускай літаратуре XIXстагоддзя.

Метады даследавання. Метад интэрэкстуальнаага аналізу, культурнагісторычны.

Актуальнасць і выбар тэмы абумоўлены неадназначнасцю ролі дыялогаў у рускай літаратуре XIXстагоддзя, неабходнасцю выдзялення найбольшзначных тыпаў дыялогаў.

Навучная навізна даследавання заключаецца ў сістэматызаваным даследаванні літаратуры XIXстагоддзя на прадмет тыпалогіі дыялогаў, их ролі і значэння ў літаратуре XIXстагоддзя і, перш за ўсё, у творах найбольш яркіх яе прадстаўнікоў (А. С. Пушкіна, М. Ю. Лермантава, Ф. М. Дастваеўскага).

Атрыманыя вынікі. У літаратуры XIXстагоддзя вызначаны найбольш значныя тыпы дыялога: дыялог-допыт, дыялог-споведзь. Ахарактарызаваны непасрэдна сам дыялог, а таксама вызначаны функцыі і значнасць дыялога для літаратуры XIXстагоддзя.

Практычная значнасць працы: дадзеная даследаванні могуць быць выкарыстаны ў выкладанні агульных дысцыплін: гісторыя рускай літаратуры, тэорыя літаратуры.

Дадзеная праца напісанасамастойна.

ABSTRACT

The total volume is 50 typewritten pages, the list of cited sources includes 45 items.

Keywords: DIALOGUE, SPEECH SCHEME OF THE DIALOGUE, EFFECTIVE COMMUNICATION, A. S. PUSHKIN, M. Yu. LERMONTOV, F. M. DOSTOEVSKY, DIALOGUE-CONFESSON, DIALOG-INTERROGATION.

The object of the research is dialogue in literature of the XIX century.

The subject of the research is cycle of stories by A. S. Pushkin «The Stories of the late Ivan Petrovich Belkin», the novel in verse by A. S. Pushkin «Eugene Onegin», the novel by M. Yu. Lermontov «The Hero of Our Time», the novel by F. M. Dostoevsky «The Brothers Karamazov», the novel by F. M. Dostoevsky «Demons», the novel by F. M. Dostoevsky «Crime and Punishment».

The purpose of the research is dialogue analysis in Russian literature of XIX century, characteristics of the types of dialogues, defining the functions and role of dialogues in Russian literature of the XIX century.

The research methods are the method of intertextual analysis, cultural and historical methods.

The relevance and choice of the theme are caused by the ambiguity of the role of dialogues in Russian literature of the XIX century and by the need to highlight the most significant types of dialogues.

The scientific novelty of the research lies in the systematic study of literature of the XIX century on the subject of the typology of dialogues, their role and significance in the literature of the XIX century and, in particular, in the works of its most prominent representatives (A. S. Pushkin, M. Yu. Lermontov, F. M. Dostoevsky).

The results of the research are as follows:

In the literature of the XIX century, the most significant types of dialogue are identified: dialogue-interrogation, dialogue-confession.

The dialogue itself is characterized, and the functions and significance of the dialogue for the literature of the XIX century are determined.

As far as the **practical significance of the research** is concerned this information can be used in teaching the following disciplines: the history of Russian literature and theory of Literature.

The thesis is written independently.